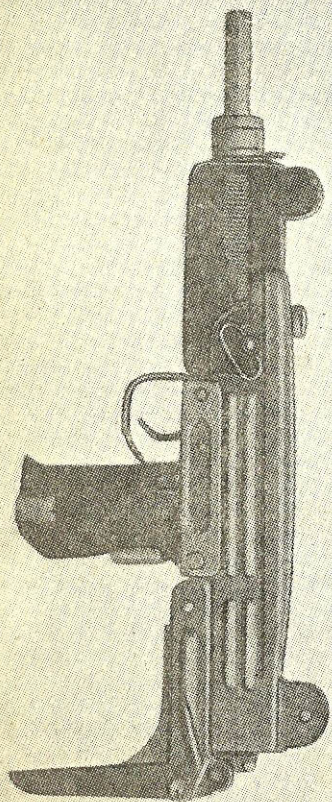

צקלון

59

צבא הגנה לישראל
הוצאת «מערכות»

צקלון

לקט תרגומים

תוכן העניינים

- בעיות פיקוד-שריון בלחמה אטומית הגנרל ת. בוש 3
התת-מקלע „עוזי“ פ. קיטל 13
זחליות נחיתה במלחמת סואץ הקפיטן פ.ס. בארי 16

תמונת השער

התת-מקלע „עוזי“, מתוצרת ישראל
כפי שהוא מופיע בכתבי-עת צבאי גרמני
(ראה רשימה עליו, בחוברת זו). הקת המתכ-
תית שלו נראית בתצלום זה כשהיא מקופלת.
„עוזי“ זכה לאחרונה להערכה מיוחדת גם בקרב
„מעצמות תעשייתיות“, וזאת. בין השאר,
הודות לסידוריה-הבטחון שבו, ל„אריכות ימיו“
ולפשטות ייצורו.

7531 — בית דפוס צבאי 665

צבא הגנה לישראל
הוצאת „מערכות“

שבט תשי"ח - פברואר 1958

מ. 59 (כרך ו')

ביצור יבריע השריון במלחמת העתיד

בעיות פיקוד-שריון בלחמה אטומית

הגנרל תיאודור בוש

תפקידו המכריע של חיל השריון במלחמת-העולם השניה הוא עובדה שאין להכחישה. תפקידו של חיל השריון יהיה מכריע גם במלחמות בעתיד — אם עשויים יהיו פיקוד השריון, הטקטיקה שלו, ארגונו והימושו לענות על התביעות המשתנות, והמתרבות, אשר יוצרו בשעת לחמה אטומית.

השלב הראשון של מלחמה אטומית טוטלית, כפי שניתן לשערו — התקפת-פתע אטומית מצד התוקפן על יעדים בעלי ערך צבאי וכלכלי, ובעקבותיה התקפת-נגד מצד המתגונן — מציב בפני הפיקוד הצבאי בעיות קשות עד מאוד. הגדולה שבהן היא בעיית שמירתם של הכוחות-הלוחמים מפני השמדה — בעיית השארותם בחיים.

שלושה מעקרונות ההצלחה-בקרב מוסיפים לשרור גם בעידן כלי-הזין האטומיים:

1. עליך להגביר ככל האפשר את כוחך במקום בו רוצה אתה להשיג הכרעה, את כל הכוחות שהעמדו לרשותך יש לרכז כראוי, לערכם לפי שיקולי מרחב וזמן, ועליהם לשתף-פעולה במהודק.
2. הפתעה היא כמחצית הנצחון. ניתן להשיגה רק על ידי פעולה מהירה, נועזת, המוסתרת מידיעת האויב.
3. רק זה השומר בידי את חופש היוזמה יוכל להנחית ליריבו מהלונות-השמד. רק פעולה התקפית עשויה להנחית מהלומה זו בתכליתיות, שכן עדיפות הפיקוד והכוחות מתגלה בשיאה בהתקפה.

חיל השריון עונה במידה רבה עד מאוד על תביעות אלה. מהירות וניידות על פני שטחי לא-דרך מאפשרים לו ריכוז מהיר של כוחות, ואפילו ממרחקים גדולים. הצירוף של אש ותנועה מבטיח לו כוונות-קרב תוך פרק-זמן קצר, ומעבר מהיר מאורח לחימה אחד לשני.

עיקר כוחו של חיל השריון בא לידי ביטוי בהתקפה; בה נודע ערך מיוחד לעצמת-אש החזקה, הניידת, להשפעתו הפחותה-יחסית של נשק האויב (לרבות כלי-

מקורות ומחברים

(הארות והערות לקורא)

בעיות פיקוד שריון במלחמה אטומית מאת הגנרל תיאודור בוש

הימלא השריון במלחמה אטומית אותו תפקיד מכריע, אשר נודע לו במלחמת העולם השניה? מחברו של מאמר זה, גנרל גרמני בעל ותק בלחמת שריון, משיב על כך בחיוב, ומסמן את הדרכים החדשות לתפעולו של חיל-השריון, — דרכים שמגמתן להביא את מיטב תכונות הטנק — ניידות, עצמת-אש, כוונות-קרב מהירה ופגיעות מעטה-יחסית להשפעתה של פעולה אטומית — לידי ביטוי מלא גם בשדה הקרב האטומי.

מאמרו מתומצת מתוך הירחון המערב-גרמני ששמו, בתרגום חופשי, "דעת צבאית" ("Wehrkunde").

התת-מקלע "עווי" מאת פ. קיטל

לישראל יש שגריר מיוחד, המוציא בעולם מוניטין לתעשייתה הצבאית — הלא הוא התת-מקלע "עווי".

"עווי", אשר "אמר את דברו" בהצלחה בהתנגשויות-גבול עם שכנינו ובמלחמת סיני, חסידי מתרבים והולכים גם בקרב צבאות עמים בעלי תעשייה צבאית ותיקה ומנוסה. הרישימה שבכאן, המעידה על כך, מובאת מתוך "הירחון הטכני הצבאי" (בתרגום חופשי) המערב-גרמני ("WEHRTECHNISCHE MONATSSHEFTE").

זחליות-ינחיתה במלחמת סואץ מאת הקפיטן פ. ט. בארי

בעקבות הסקירות המקיפות על מלחמת סיני וסואץ (ראה חוברות "צקלון" לשנת 1957) מביאה עתה מערכת "צקלון" רשימות שענינן פרשיות מיוחדות מתוך מלחמות אלה. בחוברת זו — התיאור החי של קורות מחלקת זחליות-ינחיתה, אשר נטלה חלק בהסתערות המושטת על פורט-סעיד, ובלחימה בעיר עצמה. המחבר הוא מפקד המחלקה עצמו.

רשימתו תורגמה מתוך כתבי-העת הבריטי "ירחון חיל השריון המלכותי" ("ROYAL ARMOURD CORPS JOURNAL").

זין (אטומיים) עליו, הודות לשריון שלו ולמהירותו; כן מרבה את ערכו בהתקפה עדיפותו על יריב בלתי משורין. אמנות הפיקוד, שומה עליה להביא תכונות אלה לידי ביטוי.

בעיות חדשות

הבעיות העקריות אשר תעמודנה בפני אמנות הפיקוד הן: הטוח הגדול ועצמת־ההרס שאין לה תקדים של כלי־הזין האטומיים; השכלולים האזורונים בכלי־נשק נגד־טנקיים באשר לטוחים, עצמת הדירה, קצב־אש וניידות; החשיבות הגדלה והולכת של האויריה, ובד־בבד עמה האיום המתרבה והולך מן האויר; וכן — אבדן העדיפות במהירות, לנוכח המינוע הכל־כולל בכל הצבאות. השפעת־פעולתם של כלי־זין אטומיים מצריכה לפרוס את היחידות פריסה מרווחת הרבה יותר מבעבר, למען יפחתו ככל האפשר מטרות שהתקפה אטומית עליהן „משתלמת“, ולמען יופחתו ככל האפשר האבידות מהתקפה כזאת. מצד שני, ההשפעה המוגברת של פעולת אמצעי־הלחימה הנגד־טנקיים, מצריכה — ריכוז גדול של מאמץ ושיתוף־פעולה הדוק של כל כלי־הנשק למען תושג ההצלחה במהירות ובאבידות מעטות.

נקודה שלישית — באשר למצב יחסי הכוחות באויר, יש לנקוט באמצעי־נגד, במידה כזו, שלא תאפשר לאוירית האויב להתערב בקרב בתנאי עדיפות שאין־לעמוד־נגדה. ולבסוף — יש להעניק משקל־שכנגד לחיל השריון על ההפחתה הגדלה והולכת של אותה עדיפות מוחלטת במהירות, שהיתה לו על הגוש העיקרי של הצבא היריב.

בעיותיו של התוקף

הבעיות הגדולות והמכריעות ביותר יתייצבו בפני התוקף. אליו, איפוא, יכוונו השיקולים שלהלן:

בעבר היתה השפעתו של ריכוז כלי־הנשק מופעלת על אותו חלק של שדה־הקרב, אשר בו חלה ההתקפה במישרין. לפני הגיע שני הצדדים היריבים למגע מהודק נתקיים באותו זמן עצמו לגבי שניהם איזור שבו היתה צפיפות אש פחותה. שכן אותה־רגע לא ניתן עוד לכלי־הנשק בעלי הפיזור והטוח הגדולים ליטול חלק בקרב, בלא שיסכנו את צידם שלהם.

מסע ההתקרבות, התכנסות הכוחות, התנועה להערכות־לקרב, הפריסה לפעולה עצמה — אלה, בכללו של דבר, בוצעו והושלמו בשטח שסכנתו קטנה היתה. כל עוד התירה זאת חובת הוזהירות מפני התקפת אויר אפשרית או הפגזה אפשרית של ארטילריה ארוכת טווח, ניתן היה להניע את היחידות בעוצבות מכוונות. — בבטחון, במהירות, וללא תקלה גדולה — עד אל קו ההתחלה.

אולם כלי־הזין האטומיים יצרו עתה מצב שונה לחלוטין. רדיוס־פעולתם הגדול יותר ומשך השפעת־פעולתם הרב יותר גורמים לכך ששני הצדדים יפוצצו את כלי־הזין האטומיים שלהם בריחוק רב ככל האפשר לפני כוחותיהם, או למרחק שזוה באגפיהם. הטוחים הגדולים יותר של אמצעי השיגור אשר לכלי־הזין האטומיים (מטוסים, רקטות וארטילריה) כופים זאת עליהם.

לעצם הדבר, כלל נקוט בידם לחסל את האויב בטוח גדול ככל האפשר. אותו חלק של שטח המבצעים, אשר בו נערכות ההכנות לקרב, יהיה בעתיד נתון לסכנה חמורה ביותר. וכן תגדל השפעת־פעולתם של כלי־נשק באיזור ההתקפה עצמה ובעיקר השפעת כלי־נשק נגד־טנקיים. וכן, הגם ששלב ההכנות לקרב ופתיחתו תובעים פיזור מכסימלי, הרי שדה־הקרב עצמו תובע, יותר מאשר בעבר, ריכוז־כוח — לשם השגת ההצלחה.

להעלות בד־בבד שתי תביעות אלה — זוהי אחת המשימות העיקריות של פיקוד טנקים חדיש. מתייצבות לפניו השאלות: באיזו צורה יערך מסע ההתקרבות אל היריב; כיצד ומתי תוצא־לפעול התכנסות הכוחות לשם השגת ההכרעה המבוקשת; כיצד יש להכניס להתקפה; כיצד יש לערוך את ההתקפה עצמה; וכיצד ניתן יהיה להשיג את ההפתעה?

ההתקרבות

אין צורך בטיעון כדי להוכיח את העובדה, כי מסעים בשדרות מכוונות, על לוח־הזמנים הנוקשה שלהם והמספרים־הסידוריים הארוכים הנהוגים בהם, הנם נחלת העבר. בעתיד תבוצענה כל התנועות תוך כדי פיצול למרכיבים קטנים ככל האפשר של הכוח. „התחום התחתון“ של פיצול או פיזור אלה יקבע לפי יכולתו של הפיקוד לשלוט ביד איתנה בכל הכוח כולו, כי תנועה מפורזת שכזאת דורשת הן רוחב והן עומק. „התחום העליון“ נקבע על ידי מידות כל המרחב כולו, העומד לרשות היחידות שעליהן לנוע דרכו.

בנוסף לזאת, גזרת־החזית שהוקצתה ליחידה מגדילה את מידת רוחבה בתנועתה, והתביעה לחסכון בזמן בעת התנועה להערכות־לקרב משפיעה על מידת עומקה של התנועה. הבעיה היא: לקבוע את מידות הפיזור המתאימות ביותר לכל מצב נתון.

המסע חייב להיות זרימה מתמדת קדימה, בקבוצות הקטנות ביותר האפשריות, בתוך ה„מסדרון“ שהוקצה לתנועה, והוא יופסק רק על ידי עצירות טכניות הכרחיות, והפסקות־נופש קצרות או ממושכות — התובעות אף הן פיזור — כי המטרה היא לחצות במהירות רבה ככל האפשר את האיזור המסוכן ביותר.

אורח־תנועה זה מעניק את האבטחה הרבה ביותר כנגד פעולה אטומית מן האויר. מצד אחד מונע אורח זה היוצרות מטרות המוניות ה„משתלמות“

להתקפה אטומית; מצד שני, מפחית הוא את האבידות הנגרמות בהתקפה כזאת. יש בו גם מגרעות. עוצבות המפוצלות פיצול כה רב, כאמור לעיל, הן פגיעות מאוד להתקפות־פתע של האויב. בהיותן מפוזרות, מרחפת עליהן הסכנה שתשטפנה על ידי האויב. בנוסף לצורך המובן מאליו בסיוור הציור, דרושה להן גם אבטחה. בריחוק גדול מן האויב יש להטיל את היחידות קדימה בדילוג ארוך — ולכך מתאימים במיוחד גייסות מוטסים. בעת מסע ההתקרבות אל האויב על „גלי” האבטחה — המתקדמים ב„דילוגי צפרדע” — לדלג דילוגים קצרים יותר, ולהסתעף מתוך כוחות השריון עצמם. באגפים פתוחים ובעורף מקבלות על עצמן משימה זאת פלגות אבטחה מדורגות. בנוסף לאבטחתן זאת של ה„מסדרון” בכללו, שהוקצה לתנועת העוצבה, על כל קבוצת־מסע עצמאית לודא, כי תהיה לה אבטחה־מהודקת משלה עצמה.

רשת הדרכים לא תספיק בשום פנים לתנועה מפוצלת כל כך. על חלק מן הכוחות יהיה לנוע שלא על פני דרכים כבושות. פירושו של דבר יהיה „מסע על פני איזורים” בפיזור גדול יותר מכל הידוע לנו בעבר. בנוסף לזאת, מעברים צרים (גשרים וכפרים) יאלצו חזור ואלץ את הכוחות המתקדמים זה בצד זה להעריך זמנית בשדרה אחת. בהביאנו בחשבון, כי מטעמי הסתר יערכו רוב התנועות הללו בחשכת הלילה, יתחור לנו כי מידת־בטחון רבה יותר לכוחות (כלומר — פיזור) תושג תמיד רק על חשבון המהירות. סכנה זו ניתן לסלקה רק בכשרון־שיקול רב מצד הפיקוד.

ה פ ק ו ד

לימוד מפות ותצלומי אויר, וכן סיוור מוקדם ומקיף של פניה־הקרקע מהוים יסוד־המוסד למשימת הוצאתן לפועל של כל תנועות־המסעים. על סמך זאת יחליט המפקד אם עלינו לבקש את הפיזור הדרוש בעומק, ברוחב, או בשניהם כאחד. רק לעתים נדירות ישררו תנאים כה נוחים, שניתן יהיה להתאים את היחס בין הרוחב של הפיזור ועומקו לתביעותיה של כוונות־קרב מהירה.

בריחוק מן האויב, הרי למען התקדמות מהירה וחסכון ברכב יש להעניק זכות־קדימה לעומק, בניצול רשת הדרכים. בקרבת האויב יש להגדיל בהתמדה את רוחב הפיזור, ואפילו יביא הדבר להאטת ההתקדמות.

רק כאשר המצב והזמן מרשים התקדמות ממסה־פני־הקרקע אחד לשני על ידי פלגות קטנות מאוד, המדורגות בזמן, תוכלנה עוצבות גדולות להמשיך במסען גם באור היום.

מפע ההתקרבות

„חוש־ששי” נדרש תמיד כדי לקבוע את הרגע הנכון להערכות בתבניות־התקפה. בפני המפקד ניצב הצורך להחליט אימתי יעבור מן המבנה המאבטח

אותו ביותר מפני השפעת פעולה אטומית אל ריכוז־הכוחות התקין שתובעים המשימה, המצב ועצמת האויב.

ברמת הפיקוד של קורפוס תובע צורך זה את הכנסתן־לקרב של הדיביזיות באורח שתהיה להן, בהתנגשן באויב, גורת־הקרב־לרוחב אשר תתאים לצרכי השגת יעדו של הקרב.

ברמת הדיביזיה דרוש יהיה ריכוז מהודק יותר של הכוחות, בקבוצות־מסע מאוזנות, כדי שיהיו בכוונות־קרב בכל הזמן כולו.

„נקודת־האפס” של כלי־זין אטומיים בינוניים וכבדים, במלחמת תנועה, כמעט שלא ניתן לך לקרבה לגייסותיהן יותר מעשרה קילומטרים. בנקודה זו, בערך, מצוי התחום אשר מעבר לו באים בחשבון שיקוליהן רק כלי־זין אטומיים טקטיים. מסיבה זו נתנת לצרכים הנוגעים לעצם הקרב הממשמש ובא עדיפות על פני האבטחה כנגד פעולת כלי־זין אטומיים גדולים. המצב הכללי על פני הקרקע ובאוויר, הערכת המצב בשטח כלי־הזין האטומיים, נכונות להכרעה ותעוזתו של המפקד ישפיעו השפעה מכרעת על קביעת ה„היכן” ה„מתי” וה„איך”.

במסע־ההתקרבות אל האויב, בנוסף לתוצאות פעולת האוויריה שלו ופלי־נשקו ארוכי־הטווח, יהא עליך לשרות גם עם כלי־הזין האטומיים הטקטיים שלו. זוהי משימת מפקדות דיביזיוניות ומפקדות ברמה נמוכה מהן, החל ברגע שהדיביזיות מוכנות להערכות־קרב בעלת תחומים צרים יותר.

כפי שהוכיחו הניסויים, הטנקים מחוסנים־יחסית מפני השפעת פעולתם של כלי־זין אטומיים טקטיים. כוחות שריון, איפוא, יוכלו — הגם שמבניהם יהיו פזורים במקצת — לנוע ולתקוף בשלב האחרון של מסע־ההתקרבות, ועל שדה־הקרב עצמו, כמעט באורח ההתקפה הקודם שלהם.

בטרם ניגש לשאלה כיצד לפתוח בקרב וכיצד לנהלו, יש לומר דבר על מצב הפיקוד בדיביזיה, ועל הרכבה של הדיביזיה עצמה. אין צורך לחזור ולומר, כי הדיביזיה המשוריינת החדישה צריך שתהיה נוחה לתפעול וגמישה יותר מאשר דיביזיה מן הטיפוס הישן. כי אין צורך להוכיח, שהערכות הנוכחית, הפוזרה יותר, בתנועה ובקרב, עושה את מלאכת הפיקוד עליה קשה בהרבה יותר מאשר בעבר.

היחידה האופרטיבית תוסיף להיות הדיביזיה. היא הנה יחידת־הגדול הקבועה בחישובי־העצמה שעורך הפיקוד העליון. אופן שילובה למסגרת־הפיקודית הגבוהה ממנה מותנה בתביעות־המצב ובכוונות הפיקוד. בעיתות שלום ואפילו בשלב הראשון של מלחמה בעתיד, ניתן איפוא לתכנן על יסוד עוצבות־חילות קבועות בעלות מבנה ארגוני אחיד. אך לאורך זמן לא ישנה מעשה זה כמלא הנימה את העובדה, כי לגופי־צבא ינתנו תגברות או יופחת מכוחם — לפי הצרכים — בצורת דיביזיות־דיביזיות. על כן הדיביזיה תוסיף להיות, למרות

כל הארגון-מחדש, בעלת היקף אשר יאפשר חלוקת-משנה מושכלת, כדי שתוכל להתמודד במצבי הקרב החדשים.

בנוסף לפיקוד על צותי-קרב יהא על מטה הדיביזיה לפקד פיקוד ישיר על יחידות-המשנה הדיביזיוניות שלה — אלא אם כן ימונו עליהן, למשל, מטות מיוחדים לצרכי תזוורת גדולות, או שיקצו אותן לצותי-קרב במשך המסעים.

אם נראה בצותי-הקרב המעורב את גוף-המשנה התקין הראשון שבתוך מסגרת הדיביזיה, צריך שיהיה ניתן לקיים עליו פיקוד מהודק וגמיש. מכאן שלא גדודים עצמאיים, או אפילו פלוגות, יהיו אלה שיתקדמו ראשונים, אלא צותי-קרב המאוזנים בעצמתם — הם שיוטלו קדימה.

אין אפשרות לקבוע תקנים תיאורטיים לפיזור. גורמים רבים, כפני-ההקרקע, תנאי הראות, מצבם הטכני של הכלים והציוד — לרבות רמת האימונים של המפקדים והכוחות — משפיעים על השיקולים בענין זה. יש צורך לערוך ניסויים יסודיים ביחידות-של-גייסות כדי לקבוע נורמות, אשר יספקו למפקדים את נתוני-היסוד הדרושים להם לצרכי אימון ולשימוש במלחמה ממש.

הפתיחה בקרב

במשך שלב מסע ההתקרבות יחליטו במפקדות הממונות והכפופות בקוים כלליים על עריכת הכוחות לקראת הקרב הממשמש ובא. עריכה זאת שנבחרה תחרוץ במידה רבה, אם מסע-ההתקרבות מן העומק יבוצע במקביל על ידי מספר כוחות בחזית פרוסה אחת שבמרכזה יחידה עיקרית, או במדורג. מעלותיה ומגרעותיה של כל אחת משתי האפשרויות ידועות יפה.

אם עצמת האויב, הערכותו ותנאי פני-הקרקע לוטים עדיין במידה רבה של אי-ידיעה, ישיג המפקד את הבהרת הנקודות הללו על ידי פעולת קרב. לשם כך יוכנסו יחידות הגל הראשון לקרב בפיזור כה רב, עד כי לעתים קרובות לא ניתן יהיה ליצור את נקודת-הכובד של המאמץ העיקרי אלא על ידי יחידות עתודה ובאמצעות תמרון לפיתה.

אם יש לו למפקד תמונה ברורה די הצורך של מצב האויב ופני-הקרקע יפעיל מלכתחילה את גוף-הצבא העיקרי שלו בריכוז מהודק, כלפי המקום בו — לפי תקותו — יגיע לכלל הכרעה עוד בהתקפה הראשונה. למען קבוע אימתי נדרשת תעוזה ואימתי זהירות, במיוחד לשאמורים הדברים במקרים בהם השיקולים לכאן ולכאן כמעט ומתאזנים — נדרשת מן המפקד מנהיגות לאמיתה ותבונה רבה.

החלטה נוספת יהא עליו להחליט בשאלה (באם לא הקדימה התקפת-אויב בלתי צפויה את הצורך בהחלטתו זאת) אם יערך מעבר מידי ממסע לקרב, או אם יש צורך להקצות תחילה זמן להערכות. יחידות השריון מותאמות במיוחד

לכניסה מיידית לקרב מן המסע, הודות לשילוב המוצלח של אש ותנועה בכוחות השריון והודות לגמישותם.

בקרבות-התקלות תבוא כניסה מיידית ממבנה-מסע לקרב כבדרך הטבע, כי מעשה כזה הוא העשוי ביותר להפתיע את האויב. לגבי יריב הנהנה מיתרון מבחינת כוונות-לקרב, מבטיחה התקפה כזו סיכויים להצלחה — בתנאי שההתקפה תפתיע אותו עד כדי כך, באשר למקום, לזמן, לעצמה ולמהירות, שלא יהיה עוד ביכולתו להפעיל את כל עצמת ההגנה שלו כנגדה.

במקרה של יריב שהחלטתו נחושה להגן על עצמו, והמוכן להגנה, יהא בדרך-כלל צורך בהערכות לפני ההתקפה. דבר זה חל במידה שוה גם לגבי כוחות כאלה של אויב המורכבים בעיקרם משריון וגם לגבי כוחותיו המורכבים בעיקרם רגלים. נוכחותם והיקפם של האמצעים הנגד-טנקיים של האויב ושדות המוקשים שלו ישפיעו השפעה מכרעת על שיקולי השימוש בחיל השריון. הסכנה מכלי-זין אטומיים מוגברת בעת ההערכות להתקפה, כי הגייסות נשארים במצב זה במקום אחד זמן ממושך יותר (מאשר בשלבים אחרים), ותנועה מהירה כאמצעי-ממעיט-סכנה אינה באה במצב זה בחשבון. הפיזור בעת ההתקדמות ובעת מסע-ההתקרבות, גם אותו יש להגביל, מחשש שהכוחות יהיו מפוררים יתר על המידה לגבי צרכי ההתקפה. אף על פי כן יהיה צורך לפזרם במידה רבה יותר מאשר עד הנה.

את המידה הנכונה של הפיזור יהא עלינו לקבוע לפי ניסויים. מעלה מזה: מחפה, ולו גם הפרימיטיבי ביותר, חייב להמצא מיד או להתן בשטח הכינוס הן לאנשים והן לכלי-הנשק — מפני הדף, חום, אש, וכן מפני קרני גמה ו"משקעים" רדיו אקטיביים. ולבסוף, ההערכות להתקפה חייבת להעשות תוך פרק זמן קצר ככל האפשר.

לסיכום, מהירות התנועה וכוונות-האש של השריון — על הפיקוד לנצלן ניצול מלא, ולקרב יש להכנס בזניקת-מרוץ, או לאחר עצירה קצרה לשם הערכות, במידה ומאפשרים זאת פני-הקרקע והמצב בכללותו. באורח זה, מזדמנת, כמו כן, אפשרות טובה להפתיע את היריב. "חוש ששי" המאפשר קביעת-מצב אינטואטיבית, הסגולה לתרוץ החלטה, מהירות הפעולה, והתעוזה — מצדו של הפיקוד — הנם בבחינת תנאי-מוקדם להצלחה.

ה ק ר ב

עצמת-הקרב העיקרית של עוצבות שריון טמונה בטנקים שלהן. מתפקידם של כל שאר החילות לסייע להם להתקדם בכיוון הנדרש; על הפיקוד לודא את שיתוף הפעולה בין חילות אלה לתכלית זאת. הטנק, בהתמכו בכלי-נשק כבדים, משפיע במיוחד על הקרב — הודות למהירותו הרבה, ניידותו, ועצמת-החדירה הרבה של נשקו העיקרי.

בשדה־הקרב של הדיביזיה, ובגזרות השונות של התקפה, במסיבות משתנות, הרי ההחלטה אם יש להוליך טנקים בראש ההתקפה, או שיתקפו הטנקים אחרי הרגלים, או לתקוף בטנקים וחרמ"ש יחדיו — החלטה זו תלויה במידה רבה במפקד צות־הקרב. עליו להתאים בזריו את אורח הלחימה למצב הנתון אותו רגע, במטרה להשיג במהירות רבה ובאבידות מועטות ככל האפשר את היעד שהוקצה לו.

מקומו של המפקד יכירנו בחלק הקדמי הקיצוני של הלחימה. כך יתאפשר לו לסקור את שדה־הקרב בהקדם ולעתים תכופות. הוא יתערב אישית בכל מקום שיצריך זאת המצב. ואולם אסור לו להתפתות ולהעסיק עצמו ללא אבחנה, פה ושם, בלחימתן של פלגות עצמאיות.

ריחוק זמני שלו ממטהו אינו ניתן למניעה במסיבות כאלה. מגעו עם מחלקת המבצעים — אשר גם מקומה שלה הוא קדמי קיצוני — חייב להשמר למען לא תאבד לו התמונה המלאה של הלחימה, ולמען יקיים ביד איתנה את האכזבה הכללית. דברים אלה חלים כמות שהם גם על מפקד הקורפוס. מוצב הפיקוד שלו חייב להיות במקום קבוע יותר במסגרת הכללית, מאשר מוצב הפיקוד הדיביזיוני.

עם ששני הצדדים היריבים אוסרים קרב זה על זה, נגווה הסכנה האטומית בשדה־הקרב. אולם היא מוסיפה לאיים על שטחי העורף שלהם ועל חלקים מרוחקים יותר של שטח המבצעים.

פעולת אויר־קרקע

המלחמה העולמית השנייה הוכיחה כי מבצעי קרקע המתנהלים על פי תכניות שנקבעו מראש הנם אפשריים רק כאשר מונעים מאוירית האויב מלהתערב במ התערבות מברעת. התאיר לך ההצלחה פנים את תתאמץ להשיג עדיפות באויר במספר קרבות־התחלה, כפי שהשיגו הגרמנים במלחמת העולם השנייה בפולין, בצרפת וכן ברוסיה? — בספק רב הדבר. יידרש מאבק ממושך למדי בין שני חילות האויר היריבים כדי שאחד מהם יגיע למידה מסוימת של עדיפות. ובספק רב הדבר, אם תוכל עדיפות זאת להיות רבה כדי כך, שלא עוד יתאפשר ליריב להתערב בתכליתיות במבצעים שבין שני הצבאות. קרוב־לודאי שיהא צורך בשיתוף־פעולה הדוק בין יחידות מזרועות שונות — במקרה הנידון, בין עוצבת שריון ויחידת אוירית־הקרב — כדי למנוע את אוירית האויב מלהתערב התערבות תכליתית במהלך המבצעים שעל פני הקרקע, שבהם מבקשים באותו זמן להשיג את ההכרעה. „זיווג“ מהודק של עוצבות שריון ויחידות־אוירית־הקרב, הכרחי הוא לשם תכלית זאת.

כדי ללחום באוירית האויב, מן הקרקע, זקוקות עוצבות השריון לכך שיעמדו לרשותן כלי־נשק נגד־מטוסיים. הפעלתם־בקרב, של כלי־נשק אלה

בהתאם למצב, צריכה להיות נתונה לסמכותו של פיקוד השריון. ניצוח מטעם משותף נגד־מטוסיים מתאמים מרכזיים גבוהים יותר, במסגרת הכוללת של הרשת הנגד־מטוסיית, אין בו כדי לענות על מצביה המשתנים־במהירות של עוצבת שריון. הסיוע התכלילתי על ידי האויריה הנו תנאי מוקדם לנצחון מכריע. ההתפתחות המהירה של מבצע־לחימה והשינויים המהירים במצב, כאשר המדובר בעוצבות שריון, מקשים על שיתוף פעולה עם האויריה. בעבר ווסתו קשים אלה, בכללן של דבר, על ידי ידיעת היעדים, זמן ההתקפה, ואורח ההתקפה.

סכנתו של אורח־פעולה כזה היא שבמשך הזמן הנדרש לבקשת סיוע, להוצאת פקודות ולביצוען, ישתנה המצב לפני שתהיה התקפת האויר תכליתית. בעתיד ניתן יהיה למנוע זאת רק אם יהיה המפקד המנצח על התקפת האויר, במגע ישיר ורצוף עם המפקד שעל הקרקע, לו הוא מסייע.

ניידות

המינוע הגובר־והולך עושה את כל חלקי הצבא ניידים במידה שווה. עיקרו של צבא היריב־המשוער יהיה ודאי מורכב עוצבות רבות־עצמה, ממונעות־במלאן, שמספרן גדל והולך בהתמדה — ואותן יהא צורך להכריע בקרב. כך קרבים אנו שוב לאותו מצב ששרר לפני מלחמת העולם הראשונה ובמשכה — כלומר, החלקים העיקריים של כל הצבאות פועלים אופרטיבית במהירות שווה. עדיפות בשטח זה כגורם מכריע בהשגת נצחון — באותה עדיפות שהיתה לעוצבות השריון הגרמניות במשך חלקה הראשון של מלחמת העולם השנייה — שוב אינה קיימת.

זמן קצר לאחר התפוצצות אטומית כבר עשוי הטנק לנוע על פני הקרקע הנגועים ברדיו־אקטיביות. מנקודת־המבט של כלי־הזין האטומי מעניקה יכולת זו לטנק עדיפות במהירות. אולם יתרון זה ניתן יהיה לניצול מלא על ידי העוצבה המשוריינת רק אם אותה מידת־מחפה מפני השפעת פעולה אטומית קיימת לגבי כל גייסותיה.

התחלות של שיתוף־פעולה בין יחידות מוטסות ויחידות שריון כבר נראו במלחמת העולם השנייה. היווג של „לפיתה אנכית“ (על ידי הנחתת כוחות מוטסים) עם הפעלת שריון, שבמסגרתו יוטלו ללחימה אפילו יחידות שריון שלמות באמצעות הובלת־אויר, הוא שישג הפתעה ועדיפות מבחינת המהירות — אם אסירת הקרב בצורה זאת תעשה בזמן הנכון, ובנקודת־ההכרעה.

תקשורת

פיקוד השריון יוכל לפתור את בעיותיו החדשות הקשות רק אם יעמדו לרשותו אמצעים נאותים לתקשורת פיקוד. לאלחוט נודעת החשיבות הגדולה ביותר בשטח זה.

התת־מקלע „עוזי“

פ. קיטל

תת־מקלע זה, אשר יוצר ע"י מפעלי התעשייה הצבאית הישראלים, נהוג מאז 1954 כנשק־תקן בצבא הישראלי. כפי שניתן להסיק מן הידיעות בעתונות, מיוצא כלי־זין זה אף לארצות מסוימות, אשר רמתן התעשיתית גבוהה בהרבה מזו של ישראל.

לפי רשימה שהופיעה בעתונות, תיכן את תת־המקלע „עוזי“ עוזיאל גל, שנולד ב־1923 בעיר וימאר (גרמניה), ויושב מאז מלאת לו 13 בישראל. את הכשרתו קיבל בביה"ס למלאכה ע"ש לודוויג טיץ (ליד יגור). השתתף במלחמת 1948, ונודע עד־מהרה בזכות תכנית תת־מקלע זה, שעלתה יפה. את שמו — „עוזי“ — קיבל כלי־הזין משמו הפרטי המקוצר של הממציא הצעיר.

„עוזי“ בעל קת־מתכת

נתונים טכניים

א. הכלי

קוטר	9 מ"מ
אורך, עם קת	640 מ"מ
אורך, בלי קת	440 מ"מ
משקל, עם מחסנית טעונה	4 ק"ג
משקל מחסנית נצבת, עם 25 תחמישים	0,5 ק"ג
הכוונת	כונת־קדמית — חרוט קטום
	כונת־אחורית — חרירית

מן הענין לציין, כי את הילופי התשדורות האלחוטיות ביחידות השריון ציינו עד כה קוים אופייניים כל כך, שלא היתה כלל אפשרות שלא להבחין בהם, ומיד עם הפסקת דממת־האלחוט יכול היה שירות ההאזנה של האויב לזהות תקשורת־אלחוט ואת במהירות רבה וללא טעויות כשייכת לשריון, ולאכן את מקומה. אמצעי־הנגד שינקטו יהיו קוים דממת־אלחוט במשך זמן רב ככל האפשר, או שימוש באמצעי־קשר אחרים על ידי הפיקוד. אמצעים אלה (איתות־ראיה, רצים, מטוסי קישור וטלפון) חדלים להיות מעשיים בשלב הפיזור הרחב, שאותו כבר נוקטים בריחוק גדול מן האויב.

אותו צורך יש להדגיש גם באשר לסיור. לא זו בלבד שהסייר שעל פני־הקרקע (טנק הסיור) ובאוויר (מטוס הסיור) זקוק לחילופי־ידיעות רצופים, אלא גם הפיקוד־הנמוך ופיקוד־הביניים חייבים שתהא להם אפשרות לשמוע את תוצאות הסיור, ללא תחנת־מסר של מטות גבוהים יותר. נוהל־קשר כזה ייצור בסיס חשוב לפעולה־מבצעית מהירה בהתאם לתביעות המצב; ואם יש לך יתרון על האויב בשטח זה, יעניק לך הדבר גם יתרון במהירות.

סיכום

בלא לבטל שום דבר אשר הוכח כמועיל, יש צורך בחידושים רבים כדי לענות על תביעות העתיד. הם נוגעים, ראשית דבר, בבחירתם ובתרגולם הנאותים של המפקדים, באימון הגייסות וב„זיווג־המהודק של עוצבות שריון ואוויר בתרגולי ימי־שלום.

זאת ועוד: עצמתן וארגונן של היחידות צריך שתהיינה כאלה, אשר תאפשרנה פיזור מכסימלי, בלא לעשות בר־בזמן את הפיקוד עליהן לבלתי־אפשרי. לבסוף, צריכים שינויים אלה לכלול גם חידושים טכניים בשטח החימוש (בין השאר: כוונות־אש מצד כל כלי־הנשק בפרק זמן קצר ככל האפשר); בשטח הרכב (השגת מהירות, יכולת לנוע על פני לא־דרך, ואירגישות להשפעת פעולה אטומית); ובשטח אמצעי־התקשורת תדרש מידה רבה של ניסויים ופיתוח טכני כדי למצוא את הפתרון הנאות ביותר.

לסיכום, נראה הדבר כודאי, כי חיל השריון, אם יונהג באורח זריז ובגמישות על ידי מפקדים מוכשרים ובעלי תנופה, יקיים בידיו גם בעתיד את תפקיד ההכרעה־בקרב.

200 מ'
550/600 כדור לדקה
260 מ"מ
ע"י קפיץ־סדן
נצרת־מאחז לסדן, ונצרת־לחץ
(משבת) לדריכה, הדריכה מש־
תלבת עם העמדת הכלי על אש־
בודדת ועל אש־שוטפת.

ב. התחמושת

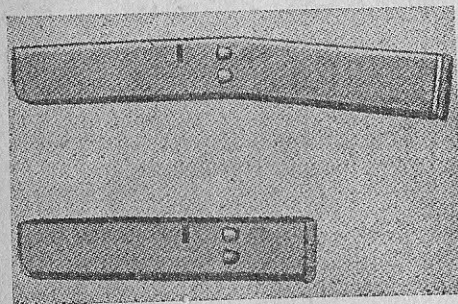
תחמיש־אקדח בן 9 מ"מ דוגמת 1908 (תחמיש־התקן)

משקל הקלע
מהירות־הלוע
לחצי־הגז המכסימלי

7.5 ג'
435 מ' לשניה
2800° כ' אטמוספירות

הקוים המיוחדים המציינים את מבנה הכלי

מבנה הכלי מביא בחשבון, במידה מרחיקה לכת, את הטכניקה של יצור חלקי פח באמצעות מכשיר־לחיצה (לגבי בית־הגוף, מכסה־בית־הגוף, כפתור־דריכה, בית־מנגנון־ההדק, אביזרים קטנים), וכן נשען הוא על שימוש בחמרים־מלאכותיים פלסטיים (לגבי המתפס, לחיי־בית־האחיזה). כתור צאה מכך גלומים בו התנאים־המוקדמים ליצור המוני. בשביל הקנה, הסדן וחלקי מנגנון־ההדק משתמשים בחומר־נתך ממתכות שונות. לחלקים אלה ניתנו צורות פשוטות.

דגמי המחסניות של "עוזי"

הובטחה האפשרות לשימוש־

חליפיים בחלקים שונים של הכלי ושל צירופי־חלקים מסוימים. פסיגלישה צרים לסדן, וחלל נוסף השמור בבית־הגוף מביטיחים במידה מרחיקה לכת את כושר הפעולה של הכלי במקרים של התלכלכות. פרט לכך שהכלי נפתח לשם הפלטת התרמיל הרי הוא סגור לחלוטין. במקום הקת־המתחברת העשויה עץ אפשר להתקין אל הכלי קת־מתקפלת העשויה מתכת, העושה כלי־זין זה לקצר מאוד. ראויה במיוחד לשימת־לב הצורה שניתנה לקת המתקפלת.

העתקת מרכז הכובד, במתכוון, קדימה — פועלת נגד נטית לוע־הכלי להתרומם מעלה בשעת־הירי.

בית־המחסנית ובית־האחיזה, נוסח אקדח" של הכלי — ממוזגים־יחד. מותקן תפס להצמדת סכין לקרב־במהודק (המשמש ככידון). ידית־הדריכה העילית נשארת בשעת הירי קבועה במקומה. המחלף לאש־בודדת ולאש־שוטפת, המשולב עם נצרת־שחרור־ההדק, וכן תפס־המחסנית, נמצאים בצדו השמאלי של כלי־הזין.

הקוים המיוחדים המציינים את תפעול הכלי

הכלי ניתן בנקל לפרוק לחלקי־משנה השונים שלו — קנה, בית־הגוף, מכסה־בית־הגוף, מנעול, קפיץ־מחזור ומוט־מוביל, בית־האחיזה עם מנגנון ההדק ובית־המחסנית, אום־מצמדת־הקנה.

כפתור הדריכה הנמצא על כלי הזין — רק בשעת תנועת הדריכה יש לו קשר עם הסדן. הזנת הסדן אנה־ואנה, שעה שהסדן נעצר בחצי־הדרך, איננה על כן בגדר האפשר — כי אם רק משיכתו לאחור.

נצרת־המשבת מונעת בעד הפלטת יריות שלא מרצון, מתוך דחיפה פתאומית, או כאשר נופל הכלי על הקרקע, בין אם הוא דרוך ובין איננו דרוך. ניתן על כן לירות ממנו רק שעה שהמאחז, "האקדחי" נתון באחיזה, הלוחצת את המשבת פנימה. נצרות־משבת מסוג זה אינן בלתי ידועות, אולם בדגמי תת־המקלעים שהיו נהוגים עד כה נמנעו מהן מחמת רגישותן לשיבושים.

בלי נצרת המאחז, קימת הסכנה כי משיפול כלי־הזין, כשהוא טעון — ואפילו במצב בלתי דרוך — תוכלנה להפלט מתוכו יריות, על אף סדורי הדריכה. מבנה הכלי מבטיח את האפשרות להפעילו בתנאי חשכה.

לפי הידיעות שהגיעו אלינו, הוכיח את עצמו כלי־זין זה גם בשעת בחנים מעשיים בירי בארצות אירופאיות. כפי שנמסר, עמד הכלי בתביעות קשות — בוך, חול, מי־ביצה, הנחתה במצנת, חום וקור חריפים — כאשר נערכו בו ניסויים בכל הבחינות הללו.

כן נמסר, כי כאשר נערכו בכלי זה ניסיונות של ירי ממושך ביותר, כדי לעמוד על "אורך החיים" שלו, עמד הוא בהצלחה ב־30,000 יריות. לפי הידיעות מאת המיצרים, אחד מכלי־זין אלה אשר נלקח ללא בחירה מיוחדת מתוך סדרת־יצור, לא הראה שום סמני בלאי לאחר 5000 יריות.

ס כ ו ם

תת־המקלע "עוזי" — יש בו משום המשך־התפתחות ניכר ל"שיטת השמיסר" בכלי־זין אבטומטיים קלים (תת־המקלע 18/1, וכלי־הנשק שהם "קרובי משפחה" לו). במיוחד הובאו במבנהו בחשבון בחינות היצור הכרוכות בטכניקה החדישה.

זחליות נחיתה במלחמת סואץ

הקפיטן פ. ס. בארי

(ראה מפה בעמ' 23)

בשעות אחר הצהריים של יום אבגוסט, בשנת 1956, מצאתי עצמי עם עוד קצין ושלושים ושנים חיילים ברכבת בפניה נידחת של פלך דאבון. לפתע נפתחה דלת הקרון וסמל מפתע מהגדוד ה-2 של "רגימנט הטנקים המלכותי" תחב ראשו פנימה ושאל, "מה עושים כאן אנשי הגדוד השביעי?" למרבה הפתיעה, איש מהם לא עשוי היה להשיב לו, משום שאיש מהם לא ידע לאן הם נוסעים ולשם מה. רק 36 שעות קודם לכן, — בעוד אנשים אלה עוסקים בתפקידיהם, ב"פלגות אימון הטירונים" שבבסיסה הבית של גדוד 7 ל"רגימנט הטנקים המלכותי", ושל רגימנט "איניסקילינג" המלכותי ה-5, ל"גברדיית הדרגונים", ושל "רגימנט האימונים ה-65", — קיבלו את הפקודות המשגרות אותם לכיוון בלתי ידוע. תריסר השעות שלפני הגיעם לרכבת שלהם עברו עליהם בפעילות קדחתנית; מציאת הסדרים לנשים, לכלבים, למכוניות ולאף הדברים ודבר האחרים שצובר איש-צבא בחנית-צבא קבועה באנגליה. ועתה, בורועות הדואבות מן הזריקות הרבות, הקודמות להצבה ליחידה פועלת, קרבה החבורה לסוף השלב הראשון של מסעה. אולם תפקידם בעתיד ומגמת-פניהם נותרו בסוד. אפילו כרטיסיהם נתונים היו במעטפות חתומות.

הדגם החדש של זחלית נחיתה אמריקנית

בהמשכו של הערב גולה הסוד, ב"ביה"ס ללחמה אמפיבית"; שם הודיעונו, כי אנו נהווה "המחלקה מס' 1 של זחליות נחיתה" של "חיל השריון המלכותי", וכי נרד בקרוב לאניה ונפליג למלטה, להשתתף במבצעים עם "בריגדת הקומנדו" ה-3 של "צבא-הצוי המלכותי". נצויד בזחליות נחיתה "סימן 3" (MK 111); שהן נישאות גייסות זחליות אמפיביות אמריקניות, מטיפוס שקדם ל"בוּפאלו" הנודע. כלי רכב אלה מונעים ביבשה ובים באמצעות זחליליהם, המותקנים שיוכלו לחתור במים. אין להם לא מנוע מימי ולא הגה.

עשרת הימים שלאחר מכן, עברו עלינו במזג אוויר מזהיר בים ובשפות החוף בסביבת ואסטוארד הו, בלמדנו בקדחתנות כיצד לאחזק ולנהג כלי-שיט בלתי-מוכרים אלה. אלא שנתמזל מזלנו שמדריכנו יהיה הקפיטן ר. באטלר, מחיל השריונים המלכותי. הוא פעל בגדוד ה-11 של "רגימנט הטנקים המלכותי" בכלי-שיט אלה, בעת הציית הרהיין ועל יד ואלכרן, במלחה"ע ה-2. עד מהרה היה עלינו לשנות את טכניקת הניהוג שלנו, שכן "שחיה" בין גלי החוף ובלב ים שונה עד מאוד מניהוג "צנטוריון" על פני לא-דרך. אחת התכונות המפחידות של כלי-רכב אלה — לגבי חיילי-יבשה, מכל מקום — היא שאין הם נבלמים בלחיצה על הבלמים, כי אם נסחפים לכל עבר אליו נושאים אותם — הרוח, הגאות או הזרם.

עובדה זאת הודגמה כהלכה כאשר הרב-טוראי סאגרסון והסמל רובטרס נגחו את סירת-ההצלה של אפלדור, הגם שהפעילו בחזקה בהילוך האחורי את שתי שרשראות הזחלים. למזלנו לא היתה לנו לעולם ההזדמנות לגלות אם את ה"טופס מס' 3 לתאונות טנקים חמורות", יש למלא גם בעקבות תאונות-טנקים בים, שכן למחרתו עלינו למטוסים והמראנו למלטה.

בהגיענו למלטה קבלה את פנינו קבוצה מאנשי הקומנדו, והם החישו את מחלקתנו ל"מיליטארי באי", מקום בו שוכנה על ידי יחידת הקומנדו ה-45. בואנו חל בעת ובעונה אחת עם בואן של 16 זחליות נחיתה מאנגליה. עם שסיימה המחלקה לנטות אהליה ולהחליף בגדיה בבגדים טרופיים, נגשו אנשיה לבדוק את כלי-הרכב ולהכינם לפעולה. בינתיים נלקחנו — הקפיטן באטלר ואני — אל מפקדת בריגדת הקומנדו, ושם הופגזנו בשאלות קצרות-רוח: "מהי מהירותה של זחלית נחיתה?" "כמה אנשי קומנדו בכוחה לשאת?" "היש צורך להציף במים נחת-טנקים כדי לשגר מתוכה את זחליות הנחיתה?" הקצינים שפגשנו היו מלאי סקרנות והתלהבות. ניכר היה שהבריגדה דרוכה לפעולה, וכי יהא עלינו לשנס מתנינו למען נגיע לרמתה הגבוהה. נתרשמנו כך מחדש בשעות אחר הצהריים של יום המחרת — כי לאחר שערך אצלנו הבריגדיר ביקור, נפלו עלינו קציני המטה שלו ורשמו את צרכינו. הם שבו והופיעו בבוקר המחרת, ועמם כל הציוד והמלאי שחסרו לנו. מה שונה הדבר מן ההמתנה שאין-קץ-לה, הכרוכה בהזמנת ציוד, באנגליה.

מכל מקום, הרבה ממה שנדרש לנו ניתן להשגה רק באנגליה, והזמנתו היתה פרשה בפני עצמה.

המתקנה אורגנה בארבע כיתות, ובכל אחת ארבעה כליררכב. על כל כיתה פיקד סמל, סמל נוסף שימש לו סגן, ורב טוראי פיקד על כל כליררכב. מיד הוחל בכובד ראש באימון הפרט והכיתה, שכן עוד היה עלינו ללמוד הרבה בדבר שמירת המבנה ושליטה ברכב בים. נערכו תרגילי עליה רבים בחוף, והצוות הוכשרו לתפקידם. יום או יומים בשבוע סיפק הצי "נחתת לטנקים" (LST) או "אסדת-נחיתה לטנקים" (LCT), כדי לתרגל את צוטי הספינות ואת צוטי הרכב בהשקתם של כליררכב והחזרתם לספינה. כאשר סיפק לנו הצי בראשונה אסדת-נחיתה, כמעט שנסתיים הדבר בשואה. משהוהרו צוטי הרכב, כי יקרבו בזהירות רבה לאסדת הצי — משום שבהתנגשות עם ספינה בת 1000 טון לא יחלצו זחליות-הנחיתה בנוק קל כבאותה התנגשות עם סירת-ההצלה של אפלדור — גיחכנו בראותנו את "המומחה" שבינינו מחנה את רכבו אצל דופן האסדה, ונוקב בה חור בן 5 ס"מ, מתחת לקו-המים. בשבוע שלאחר מכן נתקשיתי מאוד לשדל איזה קברניט מקברניטי אסדות-הנחיתה שיבוא ויתרגל אתנו שוב.

במשך ספטמבר ואוקטובר השתתפנו בתרגילי עליה-נחיתה בחופי מלטה ובתרגילי אש חיה מול חוף פילפה. מקום מטוחי תותחי הצי. בארבעת החדשים שעשינו עם הקומנדו, בדיוק חצי זמננו עבר עלינו בשיט בספינות ובאסדות נחיתה, ועד מהרה סיגלנו לעצמנו שיגרת צי ועגת צי. בהיותנו על אניה שימשנו בתורנות בחדרי המכונות ותאי ההגה, והתאמנו בסמפור ובמורס. חיש מהר "עמוד חופשית" ו"כבה המקטרות" החליפו במילוננו את "הפסקת השקם" ו"הסתדר".

נתמזל מזלנו להכלל באיראלו מסעי סוף-שבוע לסיציליה, ועלה בידינו לעשות שבוע מוצלח ב"אימונים" בגונו, אי מקבוצת איי מלטה. אי קטן זה, מעין גנה של מלטה הוא וניגודה הגמור, כי הוא בלתי-פגום ויפה להפליא. הרבה שעות יפות עברו עלינו שם בנדדנו בין משכנות אבירי-מלטה הקדמונים, וברחצנו במי החוף המזהירים. ימינו באותם שני איים קטנים הם מן המוצלחים שבימי שירותנו. החיים, חרף זאת, לא היו רצופים רק שעשועים ומשחקים, והבחינות הנוספות של אימון עם הצי, בכל מצבי מזג-האוויר, נמשכו במרוצת אוקטובר. עד כמה יש בכוחו של הים התיכון לסעור הוכח לנו בעליל ב"מפרץ הצבאי" ("מיליטארי באי") בו הצלנו בשתי הזדמנויות ארבעה שחיניים חדורי בטחון, והפחנו נשמה באפם בנשימה מלאכותית. ב־29 באוקטובר, משנצטוינו לטעון לקראת המבצע, היה מזג-האוויר סוער עד כדי כך, שמסלול-הכבש של אחת מאסדות-הנחיתה נישא למרחקים על גבי הגלים, וכליררכב נאלצו לנסוע בכוח מנועיהם על פני לא-דרך, כדי שיטעננו במפרץ מוגן יותר, בשעות הלילה.

ב־30 באוקטובר נצטרפנו לשירה והתחלנו במסע הארוך לפורט-סעיד. שמונת הימים בים עברו עלינו בעיון עסקני במפות ובתצלומי אויר, ובתיקוני התאמה סופיים ברכב. שרשראות-זחל רזרביות ואדני-הברזל חוברו לכל מקום אפשרי בזחליות, לשם הגנה נוספת מאש, שכן זחליות-הנחיתה אינן מחוסנות מפני חדירת אש נשק קל.

המסע עצמו לא עבר עלינו ללא תקלות. יום אחד לאחר הפליגנו ממלטה צפרו צופרי-האזעקה, והצוותים תפסו עמדות-פעולה. עשרים דקות של מתיחות עברו קודם שזוהה המטוס כידידותי. באחד הימים שלאחר-מכן סרכו אניות בלתי-מזוהות לענות על קריאת ההזדהות, ופעם נוספת, איפוא, תפסנו עמדות פעולה — עד אשר אותן אניות בלתי-ידידותיות הודחו כצי השישי של ארצות-הברית.

ה ת כ נ י ת

תפקידם של טנקי-העליה-בחוף בהסתערות תוכנן לשלושה שלבים. בשלב א' יהיה על יחידות הקומנדו ה־40 וה־42 להנחית בחוף זחליות, מערבה לשובר-הגלים של פורט-סעיד, ולתפוס את הבתים שעל שפת-הים. שלב ב' הטיל על יחידת הקומנדו ה־40 להתקדם דרך שטח המבדוק כלפי "בית האדמירלות", בעוד יחידת הקומנדו ה־42 מוסעת בזחליות-נחיתה לדרומה של העיר, כדי להקים שם עמדת הסימה. בשלב ג' היה עלינו לסור לפקודתו של "קצין הצי האחראי לפורט סעיד", לשם פריקת מטעני אניות ונשיאת ציוד וכוח-אדם לחוף. שלב ג' לא נתממש, שכן "שוך הדגים" נפתח מיד, והאניות יכלו לפרוק למישרין למזחים. עת בריגדת הקומנדו תכבוש באורח זה את פורט סעיד, יהיה על הגדוד ה־6 של ה"רגימנט הטנקי המלכותי" ועל גדודי הצנחנים להתקדם דרומה.

ה ה פ ת ע ר ו ת

ב־6 בנובמבר ב־0415 נפתחו שערי החרטום, ואנו שקשקנו במורד מסלול-הכבש לים שלו, בריחוק כ־4 קילומטרים מן החוף, משהו מערבית לשובר הגלים של פורט סעיד. כל מידה של דאגה, שהיתה בנו דקות ספורות קודם לכן, נתפוגגה מיד למראה המחזות המוכרים מסביבנו. כדברי אחד מאנשי הקומנדו שבזחלית שלי, "ממש כמו בתרגיל מול חוף פילפה". האימון הקודם שלנו היה כה מציאותי, עד כי קשה היה להאמין, שאמנם זוהי ההסתערות עצמה. לפנינו, בקרבת מקום, שטו שתי "אסדות-נחיתה-הסתערות" (LCA), אשר עליהן הוטל להנחותנו החופה. אנית-הוד-מלכותה "דארינג" היתה יורה בתותחי-הצי שלה על החוף, לאגף ימין ולאגף שמאל. יכולנו לראות במטושטש את קו החוף על רקע השמים המתבהרים.

נערכנו חיש במבנה ונענו בעקבות אסדות-ההסתערות, שעליהן הוטל להנחותנו לעמדה אשר ממנה נוכל לזהות את שפות-החוף שהוקצו לנו. בהתקדמנו

הוסיפה אה"מ, "דארינג" לשוט לפנינו, ולירות מטחי-צד, ואנו הוספנו לתור את האופק כדי למצוא את התואים שינחנו. סוף-סוף ראינו את מגדל המסגד, אשר התנשא ממש מעבר לשפת-החוף שהועדה לנו. אר"א אותתי לנחתות-ההסתערות לסור הצידה, ואנו נערכנו בשורה חזיתית ושטנו במלוא המהירות אל השפה.

עד הנה לא גילה האויב שוב התנגדות. התחלתי חש כי טוב הדבר משיהיה ממשי, וכי בעוד רגע יתרעש החוף שמנגד מאש תותחים מצריים. ואולם, בהיותנו מרוחקים כמאתיים מטרים מן השפה הופיעו ארבעה מטוסי "סיי-האוק" מתוך חשרות העשן וערכו גיחות-בזיקה על החוף ועל צריפי-הרחצה. עד כמה יש בכוחו של סיוע-אוויר לחולל בטחון!

עם שנגזו המטוס האחרון פתחו מקלעני ה"ברן" של הקומנדו באש, מתוך הזחליות, על סוכות-הרחצה ועל החוף בכללותו. בדיוק עשרים דקות לאחר שיצאנו מאניותינו נגע רכבנו בשפת החוף. בשלב זה פתחו באש שני מקבים, משובר הגלים, אך הם לא הסכו נזק ושותקו עד מהרה. מספר מצרים נראו בנטשם עמדות ליד סוכות-הרחצה ובכרחם. מסתבר שהם ציפו לכך, שנפלוט את הקומנדות שלנו בריחוק כ-50 מטרים משפת-החוף. אך בראותם שכלי-רכבנו מתנשאים ומגיחים מן הים, ביכרו להמלט. (זחלית-נחיתה שטה במהירות של 5 קשרים לשעה, אך עם שזחליה נוגעים בחוף ביכולתה להגביר את מהירותה תוך פרק זמן קצר מאוד עד ל-30-25 ק"מ לשעה).

חצינו את החוף בלבבות מפרפרים, אך למרבה המזל החוף לא מוקש, ועד-מהרה פלטנו את הקומנדות אל יעדן הראשון — רובע הדירות שעל סוללת החוף. בעוד הקומנדות מבערים מצרים מעמדות בצורות בבתיים, סאן החוף מפעילות. החל תהליך צבירת הצידוד והכוחות. צות-קישור-לאויר וצות, בקרת סיוע אש-צי לקרקע" עלו לחוף והחלו לבקר את אש הסיוע, ובינתיים תקעה פלגת המרגמות של הקומנדות את לוחות הבסיס של כליה באדמה.

עשרים דקות לאחר עלותנו בחוף רוח לנו בשמענו שוב את קולם המוכר של טנקי ה"צנטוריון", כי גונדה ג' מהגדוד ה-6 של "הרגימנט הטנקי המלכותי" שייטה החופה.

כאשר נכבשו היעדים הראשונים התקדמה יחידת הקומנדו ה-40, משמאלנו, דרך העיר, לעבר "בית האדמירליות". כלי-הרכב שלנו, שהיו עם יחידת קומנדו זאת, העמדו לפקודת יחידות-המשנה שלה לעשרים וארבע השעות הבאות. בשלבים הראשונים היו זחליות-הנחיתה כלי-הרכב היחידים שבנמצא על החוף, והגם שלא ניתנו כנושאות לדרג א', הרי מידותיהן וכושר-ביצוען עשו אותן

(1) יחידות-משנה אלה, עצמתן פלוגה מוקטנת. — המער.

ראויות להפליא לכל משימה. "מטענן" השתנה מפצצות מרגמה ונשק מלקוח ועד לקונסול הבריטי.

מימינו חזרה יחידת הקומנדו ה-42 לזחליות, ונערכה במבנה יחד עם גונדה ג' מהגדוד ה-6 של "הרגימנט הטנקים המלכותי" לשם התקדמות אל "מחנה מסלול-הגולף". דרכנו עתידה היתה להוליכנו על פני שטח פתוח מסוים, ואחרי-כן לאורך רחוב מוחמד עלי עד אל "מסלול-הגולף". עם שיצאנו ממחפה הבתים הכבושים שעל סוללת החוף, נורתה עלינו אש נשק-קל מן הבתים ומרחובות צדדיים. הקומנדות השיבו באש מכלי-הרכב, בתת-מקלעי "סטן", רובים ומקלעוני "ברן" כל אימת שנתגלתה מטרה, אלא שבלחימת רחובות יש לו למתגונן כל היתרונות שבהסתר ובהפתעה. כאשר נכנסנו לרחוב מוחמד עלי גברה האש הנורית עלינו. מכל צד של הרחוב התנשאו בניינים בני חמש קומות, אשר העניקו עמדות אידיאליות לאורח-פעולה זה. כביש רחב זה חצוי במקומות רבים על ידי כבישים המתמשכים לתוך ה"רובע הערבי". בכל הצטלבות נורתה עלינו מטוח קרוב אש אבטומטית ואש קרבינים על ידי קבוצות חיילים ואזרחים מזוינים, שעמדו מעבר לכביש. במקרים אחדים הביאו עמם את נשיהם וילדיהם. אולי כדי שיראו ויהנו.

למירע המזל נהרג הסמל קיזלו בצרור כדורים שנורה מאחד הבניינים, והטוראי קאז נפצע בזרועו ובראשו בעודו נוהג בזחלית שלו. הסמל רוברטס, מפקדו, הצליח לחלץ את הפצוע, ונהג בזחלית בעצמו, בלא לגרום לעכוב רב בשדרת הטנקים והזחליות. אין ספק שמעשהו מנע התהוות מצב מסוכן שכן אילו עצרה השדרה, ניתן היה לקלוע בנוחיות מן הבניינים ב"נוסעיה". מספר אבידות נגרמו לקומנדות שבתוך הזחליות, אך עלה בידינו להגיע לפאתה הדרומית של העיר ללא נזק רב. פלטנו את הקומנדות ליד "מחנה מסלול-הגולף", שם החלו שוב במשימה הבלתי-נעימה של טיהור הבניינים.

במרוצת היום שימשו הזחליות לאיסוף נפגעים ולהסעת הקומנדות בסביבות "מחנה מסלול-הגולף" ו"תחנת הכח". נתמזל מזלנו שיכולנו להזמין הליקופטרים לפנינו הנפגעים, ולמרות המצב המבולבל ואש הצלפים נמצאו הפצועים על סיפון האניה שעות ספורות לאחר שנפגעו.

אש נשק-קל חדרה לרבות מן הזחליות, חיבלה במנועים, וצותיהן טרנדים היו ברציפות בתיקונן. הרב-טוראי נייט, מהרגימנט ה-5, לגברדיית הדרגונים, לועס גומי-לעיסה מושבע, הצליח בסופו שלדבר לסתום חלק מן החורים שבמקרן שלו. הסמל בייקר מ"הרגימנט ההוסארים ה-14/20", הגאון המיכני שלנו, הצליח בעזרת גפרורים וקטעי תיל, לשכנע מנועים אחדים שידלקו פעם אחת נוספת. לרדת היום תוקנו כל הכלים כולם, פרט לאחד שראש-הצילינדר שלו נוקב — ואנו חזרנו לאורך רחוב מוחמד עלי, לחניון על החוף, נסיעתנו חזור היתה שלווה יותר מאשר נסיעתנו-הלוך, ורק איש קומנדו אחד נפצע.

לילה שקט יחסית עבר על כיתת זחליות הנחיתה שלנו, — פרט לכך שטעינו ודימינו אי-אלו רקיטות שהתפוצצו לאש מרגמות. הליטנט-משנה א. הופר וכן הקורפורל ציילד והקורפורל ואיטלי החנו את כלירכבם ליד מחסן שבו אוכסנה תחמושת רוסית, ולילה נרגש עבר עליהם בחילוץ רכבם ועוד אי-אלו צריחיתות של טנקים קלים.

ב־8 בנובמבר נצטוינו לשגר זחליות נחיתה ובהן פטרול של קומנדות אל אגם מאנזאלה, כדי למנוע את האויב מלתגבר את העיר בדרך התעלה. אותו שטח בוצי לא התאים לתנועת זחליות נחיתה; אולם אף על פי כן, בהפוגות שבין חילוצי רכבנו מן הבוכן, עשינו שם שבועיים מעניינים במניעת הבריות מלהכנס העירה. באחת ההזדמנויות ירינו מעל לחרטומה של סירה, אשר סרבה לעצור כאשר נצטוה לעשות זאת, ובסופו של דבר נתגלו בה כתבי עתונות קומוניסטיים. תקרית זאת זכתה בכותרות המתאימות בעתוני מזרח אירופה. לא נעצבנו אל לבנו כאשר החלפנו על ידי סירות הסתערות, ועזבנו אותו מקום שריחו רע.

לאחר שקבוצתנו החזרה מאגם מאנזאלה, הרי פרט למשימות פטרול מקריות לא הוטלה עלינו שום משימה אופרטיבית. אולם פתחנו בשירות הסעה יומי לפרט פואד, ונשאנו לשם רגלים ואנשי הגדוד ה־6 ל"רגימנט הטנקים המלכותי" לשם רחצה ושינוי הנדף. דעתנו נתבדחה עלינו למשמע הודעת רדיו קהיר, כי הצרפתים מתגברים את חיל המצב שלהם באמצעות סירות טעונות גייסות, המגיעות אליו יום־יום. אכן, כמרביית תחנות השידור נראה שגם רדיו קהיר, עובדותיו היו היפוכה של האמת.

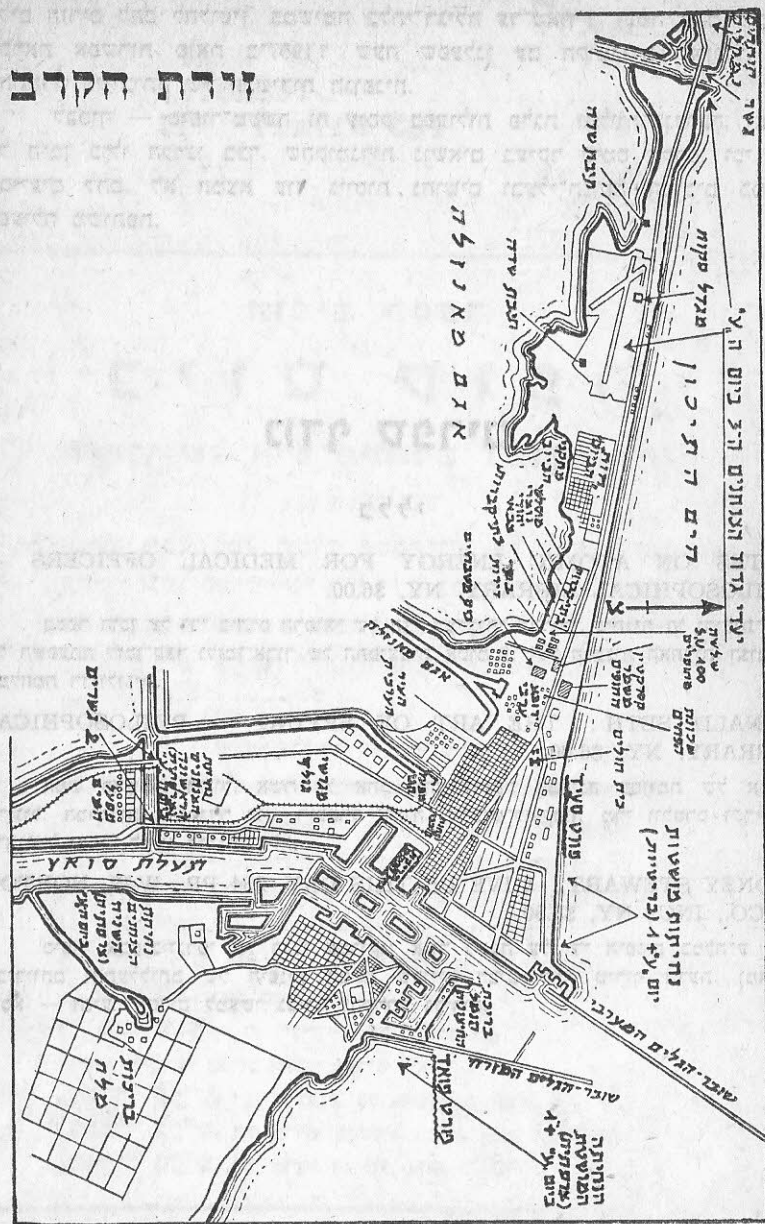
במרוצת אותו פרק זמן נתמזל מזלנו לבקר לילה־לילה באניות, שייטת הלחמה האמפיבית, לשם רחצה, סרט, או השתעות בחברה. הכנסת האורחים של הצי היא אגדית, ואכן — הצי הצדיק אגדה זאת בפורט־סעיד. בה במידה נתמזל מזלנו להעזר בגדוד ה־6 של "רגימנט הטנקים המלכותי", אשר דאג לכל ענייני המנהלה והתרבות שלנו ואירח אותנו ביד־מלכים ב"יום קאמבראזי". ביום 30 בנובמבר הגיעה הפקודה שנכספנו לה — להטעין את כלי־רכבנו על נחת־טנקים, לשם הסעתם לממלכה המאוחדת. הגענו שמה ב־18 בדצמבר, 1956. בואנו לאנגליה היה האות ל"מערכת הנירת" הבלתי נמנעת, חדשים וחצי נדרשו לנו לשם "יישוב" חשבוניתינו. נראים הדברים, כי ניתן אמנם לגייס יחידה תוך 12 שעות, אך פיזורה נמשך שבועות רבים.

סיכום

כמה מן החיילים שנמצאו ב"מחנה קאטאריק" ביוני 1956 (בבריטניה) עוללים היו להאמין, כי עד לדצמבר ישתתפו בפעולת לחימה בה יפעילו

(2) לזכר יומו הגדול של השריון הבריטי במערכת קאמבראזי, ב־1917. — המערך.

זירת הקרב

כלים הנורים להם לחלוטין, במשימה בלתי־רגילה עד־מאוד? וכמה מהם מוכנים לקראת אפשרות כזאת ב־1957? שעה שפעלנו עם הקומנדות, הוזכרה לנו בהתמדה חשיבותה של הכשירות הגופנית.

לבסוף — סיפור־מעשה זה עוסק בפעולות פלגת זחליות־הנחיתה. ואולם כל הזמן כולו הכרנו בכך, שהקומנדות נושאים בעיקר עומס הקרב, וכי אנו מסייעים להם. לא תמצא עוד גייסות נחשים ובעל־תנופה הטובים כמותם לפעולה משותפת.

מדף ספרים

כללי

NOTES ON ATOMIC ENERGY FOR MEDICAL OFFICERS — PHILOSOPHICAL LIBRARY, NY, \$6.00.

הספר הוכן על ידי ביה"ס הרפואי של הצי המלכותי הבריטי. ניתנות בו ידיעות־סוד על השפעתה לזמן־קצר ולזמן־ארוך של התפוצצות אטומית, ועל הסכנות האחרות הנובעות ממלחמת רדיו־לוגית.

RONALD SETH: THE ART OF SPYING — PHILOSOPHICAL LIBRARY, NY, \$6.00.

חמש פרשיות ריגול, אשר כל אחת מהן עוסקת בבחינה מסוימת של אמנות הריגול. המרגלים אלכסנדר פוט, ריכארד זורגה, טרביש־לינקולן, מרי וולטרס וקריסטין גראנוויל נבחרו לייצג בחינות אלה.

SIDNEY STEWART: GIVE US THIS DAY. 254 PP., W.W, NORTON & CO., INC., NY, \$3.50.

סיפור אבטוביוגרפי של רגלי אמריקני אשר נשבה על ידי היפנים במלח"ע ה־2. אכזריותם והתעללותם של היפנים הביאו שבויים רבים לידי טירוף הדעת, ומאידך גיסא — הניעו אחרים למעשי גבורה והקרבה נדירים.

דואר רישני

צמח חיים

ק/168281

שד"י ירושלים 103

יפו

הופיע הספר

כיום סופה

סיפורו של איש-מילואים במבצע סיני

מאת שלמה ברר

תיאור מרתק של הימים המסחררים של מבצע קדש. ציור רבגוני ואנושי של חיל העם במערכה — על הדמויות המכונסות בתוכו מכל שכבות העם — בו ימצא כל אדם בישראל את דיוקני הקרבות המתוארים בכשרון ספרותי נדיר במתח ובכנות.

להשיג בכל חנויות הספרים בארץ.

מונחי "מערכות" יוכלו לרכוש הספר בהנחה בסניפי "מערכות".

1. תל-אביב — "מערכות" — נחלת בנימין 57, טל. 62855.
2. תל-אביב — "מערכות" — הקריה — רח' ג' מס' 1.
3. תל-אביב — ג. טריואקס — רח' הרצל 18, טל. 3746.
4. ירושלים — מ. טריגודה — רח' יפו בנין ג'נרלי.
5. חיפה — מ. רוזנקר — רח' ירושלים 21, טל. 67825.
6. טבריה — גזית בנין רסקו.
7. באר-שבע — ד. רודיק — רח' גרשון 19.

ההפצה לחנויות ספרים וסוכני ספרים ע"י

- "מסדה" בע"מ, רח' הרצל 2, טל. 61088, תל-אביב.
"מסדה" בע"מ, רח' מרדכי בן הלל 1, טל. 5464 ירושלים.
"מסדה" בע"מ, רח' הרצל 61, טל. 3476, חיפה.

מערכות - לשנת העשור

הרינו מתכבדים להביא לידעית המנויים על חלק מהפרסומים העומדים להופיע לקראת שנת העשור אלבום „10 שנות צה"ל" - בהוצאת מערכות

בסוף מרס ש.ז. יצא לאור בהוצאת מערכות, אלבום תמונות המשקף התפתחות מערכת הבטחון מאז קום המדינה ועד היום. האלבום מודפס על נייר כרום בפורמט גדול ובכריכה מהודרת. האלבום נמסר להפצה בלעדית ל"ידיעות אחרונות" ומחירו לאורחים 6,500 ל"י. פרטים בדבר תנאי החתימה לאנשי צבא קבע יפורסמו בקרוב.

סדרת ספרי חטיבות ממלחמת העצמאות

- בתחילת מרס ש"ז נכריו על מפעל החתמה מיוחד על הספרים הבאים:
1. ראשי פרקים במלחמת העצמאות.
 2. אילן ושלח - דרך הקרבות של חטיבת „גולני" (מהדורה מורחבת).
 3. ספרה של חטיבת „גבעתי".
 4. ספרה של חטיבת „אלכסנדרוני".
 5. ספרה של חטיבת „כרמלי".

חבורות ידיעת הארץ

החבורות הנ"ל שהופיעו בהוצאת קצין חנוך ראשי, והופצו ביחידות, רכשו ויוצאו לאור למכירה במהדורה מיוחדת לקראת שנת העשור. פרטים בדבר תנאי החתימה על ספרי החטיבות וחבורות אלה יפורסמו בזמן הקרוב.

גילי אש - חלק שני

בימים הקרובים עומד להופיע החלק השני של הספר גילי אש שיופיע במתקנות הספר הראשון ויכיל 680 עמוד.

שירת הגבורה והמלחמה בישראל

מבחר שירי מלחמה וגבורה מימי התנ"ך ועד השירה החדשה. אנשי צבא ומנויים, יוכלו לרכוש הספרים הנ"ל בתנאים המקובלים.

כמוסגרת הפנת, הספר הטוב בקרב אנשי הצבא והמנויים מוצעים הספרים:

תותחי נוברון

סיפור פעולתה של יחידת הבלה קטנה באחד האיים שמול חוף תורכיה בימי מלחמה"ע השנייה. לפי הסדר מיוחד יוכלו אנשי צבא ומנויים לרכוש ספר זה, שמחירו 3,900 ל"י במחיר 2,500 ל"י. המעוניינים ימלאו טופס החתימה, וישלחוהו למערכות.

ספר לזכרו של סא"ל דב הרדי

פרקי יומן מתקופות שונות של איש שחי בגופו ובנפשו את מערכות הדור. לפי הסדר מיוחד יוכלו אנשי צבא ומנויים לרכוש ספר זה, שמחירו 4,800 ל"י במחיר 2,500 ל"י.

פרקים בחוק הצבאי

ספר זה נועד לכל הבא ללמוד את חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו. המעוניינים יוכלו לרכשו במחיר של 3,500 ל"י (טופס ההזמנה מצורף).

פתיחות בשחמט

ספר זה מאת שאול הון נותן אפשרות למתחילים ללמוד משחק זה, וליודעים לפתח את ידיעותיהם. מחירו 4,200 ל"י, אנשי צבא ומנויים יוכלו לרכשו ב-2,500 ל"י.

טופס הזמנת ספרים

לכ' _____

מערכות _____

ת.ד. 7026 _____

תל-אביב _____

א.ב. _____

אני מזמין בזה ומבקש לשלוח אלי הספרים הבאים
(המסומנים ב"X"):

תותחי נוברון

סגן-אלוף דב הררי

פרקים בחוק הצבאי

פתיחות בשחמט

התמורה בסך ל"י רצופה, בהמחאה,
בהמחאת דואר, בהמחאה למת"ש.

.....
חתימה

.....
כתובת

.....
שם-המזמין

טופס המחאה למת"ש לאנשי צבא קבע בלבד

אל: מת"ש.

מאת: _____

אני, החתום מטה, נותן בזה הוראה בלתי חוזרת
למת"ש, לנכות ממשכורתך סך ל"י בשיעורים
של ל"י לחודש, בהתאם לפקודת מטכל מס'
37.0108, ולהעביר סכומים אלה לזכות מערכת "מערכות".
הגני מסכים, שבמקרה ואפרוש מן השירות לפני
השלמת הניכויים עד לסך ל"י ינוכה
העודף ממשכורתך האחרונה או מכל סכום אחר שיגיע לי
ממנהל התשלומים בעת פרישתי מן השירות.
המחאה זו היא החלטית ובלתי-חוזרת, הואיל והיא
נוגעת בזכויות צד שלישי.

.....
חתימה

.....
תאריך

.....
שם פרטי

.....
שם

.....
דרגה

.....
מס' אישי